

OBSAH

ZOZNAM OBRÁZKOV	7
ZOZNAM GRAFOV	7
ZOZNAM TABULIEK	8
O AUTOROCH	9
ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	11
ÚVOD	15
1 SOCIÁLNA POLITIKA, JEJ MIESTO, CIELE A ÚLOHY	17
1.1 Štát v sociálnej politike a prístupy k vymedzeniu sociálneho štátu	28
1.2 Vzťah hospodárskej a sociálnej politiky	33
2 AKTÍVNA SOCIÁLNA POLITIKA A PRINCÍPY, FUNKCIE A NÁSTROJE JEJ UPLATŇOVANIA	34
2.1 Princípy sociálnej politiky	34
2.2 Funkcie sociálnej politiky	37
2.3 Nástroje sociálnej politiky	39
3 ĽUDSKÝ ROZVOJ A SOCIÁLNY ROZVOJ	41
3.1 Sociálny kapitál	41
3.2 Ľudský rozvoj a jeho meranie	43
3.3 Sociálny rozvoj a ukazovatele využívané v OECD	52
4 SOCIÁLNE MODELY V EURÓPE A EURÓPSKY SOCIÁLNY MODEL	56
4.1 Sociálne modely v Európskej únii	56
4.2 Európsky sociálny model	60
4.2.1 Služby všeobecného záujmu	61
4.3 Rovnosť šancí pre všetkých	66
4.3.1 Rovnosť žien a mužov	66
4.3.2 Boj proti diskriminácii	67
4.3.3 Integrácia osôb so zdravotným postihnutím	68
5 EURÓPSKA SOCIÁLNA POLITIKA	69
5.1 Kompetencie Európskej únie v sociálnej oblasti	69
5.2 Prístupy k rozvoju sociálnych noriem	74
5.3 Ciele, oblasti a typy európskej sociálnej politiky	74
5.4 Nástroje európskej sociálnej politiky	79

5.4.1	Otvorená metóda koordinácie	80
5.5	Základné rámce stratégie Európa 2020 pre sociálnu politiku.....	82
5.6	Európsky sociálny dialóg.....	83
5.6.1	Mechanizmus tzv. sociálneho dialógu z Val Duchesse (procedúra konzultácií a negociácií)	88
5.6.2	Odvetvový sociálny dialóg.....	90
5.6.3	Tripartitný európsky sociálny dialóg.....	91
6	SOCIÁLNA OCHRANA.....	92
6.1	Mikroekonomika sociálnej ochrany	99
6.2	Základné koncepcie a modifikácie sústav sociálnej ochrany.....	101
6.3	Modely, resp. skupiny systémov sociálnej ochrany v Európskej únii	103
6.4	Modernizácia a konvergencia sociálnej ochrany	108
7	ROZVOJOVÉ VÝZVY SOCIÁLNEJ POLITIKY V EURÓPE.....	113
7.1	Spoločná platforma modernizácie sociálnej ochrany v Európskej únii	113
7.2	Koncepcia sociálnej investície	118
7.3	Koncepcia sociálnej inovácie	122
7.4	Európsky pilier sociálnych práv.....	127
8	SOCIÁLNE NEROVNOSTI, CHUDOBA A SOCIÁLNE VYLÚČENIE	129
8.1	Sociálna nerovnosť a jej typy.....	129
8.2	Chudoba a sociálne vylúčenie	132
8.2.1	Chudoba.....	132
8.2.2	Sociálne vylúčenie (sociálna exklúzia)	138
8.2.3	Meranie chudoby a sociálneho vylúčenia ako predpoklad boja proti chudobe.....	141
8.3	Životné minimum	147
9	SOCIÁLNA EKONOMIKA V SOCIÁLNO-EKONOMICKOM ROZVOJI ..	150
9.1	Teoretické prístupy	151
9.2	Vymedzenie a princípy sociálnej ekonomiky	154
9.3	Tretí sektor	157
9.3.1	Neštátne neziskové subjekty v sociálnej politike.....	159
9.4	Sociálna ekonomika a sociálne podniky	163
9.5	Dobrovoľníctvo a jeho ekonomika.....	166
10	KVALITA ŽIVOTA.....	171
10.1	Sféry kvality života.....	172
10.2	Determinanty kvality života.....	173
10.3	Sociálny pokrok a kvalita života, a ich meranie	176
10.4	Ukazovatele kvality života	179
10.5	Sociálna kvalita.....	185

11 POLITIKA ZAMESTNANOSTI	190
11.1 Európska stratégia zamestnanosti.....	195
11.2 Politika zamestnanosti na Slovensku.....	199
12 SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE	208
12.1 Systém sociálneho poistenia.....	211
12.1.1 Nemocenské poistenie.....	212
12.1.2 Poistenie v nezamestnanosti.....	215
12.1.3 Dôchodkové poistenie.....	216
12.1.4 Invalidné poistenie.....	225
12.1.5 Garančné poistenie.....	225
12.1.6 Úrazové poistenie.....	226
12.2 Štátna sociálna podpora.....	228
12.3 Sociálna pomoc.....	229
12.3.1 Pomoc v hmotnej núdzi.....	230
12.3.2 Ťažké zdravotné postihnutie.....	231
12.3.3 Sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela.....	232
13 SOCIÁLNE SLUŽBY	233
13.1 Charakteristika sociálnych služieb.....	233
13.2 Druhy sociálnych služieb.....	235
13.2.1 Sociálne služby krízovej intervencie.....	237
13.2.2 Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.....	238
13.2.3 Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.....	239
13.2.4 Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.....	243
13.2.5 Podporné služby.....	243
13.3 Financovanie sociálnych služieb.....	244
13.4 Komunitný rozvoj a komunitný plán v oblasti poskytovania sociálnych služieb.....	247
14 RODINNÁ POLITIKA	249
14.1 Rodinná politika v krajinách Európskej únie.....	253
14.2 Rodinná politika a podpora rodín na Slovensku.....	256
14.3 Štátne sociálne dávky podľa koordinačných predpisov.....	265
15 VZDELÁVACIA POLITIKA	266
15.1 Koncepcia vzdelávacej politiky.....	266
15.2 Nástroje a kritériá vzdelávacej politiky.....	272
15.2.1 Vzdelávacia politika v oblasti základného a stredoškolského vzdelávania.....	272
15.2.2 Vzdelávacia politika v oblasti vysokoškolského vzdelávania.....	273
15.2.3 Celoživotné učenie a vzdelávanie.....	274

15.3	Vzdelávacia politika Európskej únie.....	275
15.4	Základné rámce vzdelávacej politiky na Slovensku	280
15.4.1	Školská politika	281
15.4.2	Vysokoškolská politika	285
15.4.3	Celoživotné vzdelávanie	287
16	BYTOVÁ POLITIKA	289
16.1	Bytový fond, štruktúra a vývoj	291
16.2	Sociálne aspekty bývania.....	293
16.3	Nástroje sociálnej bytovej politiky.....	297
16.4	Financovanie rozvoja bývania.....	299
16.4.1	Stavebné sporenie.....	301
16.4.2	Štátny fond rozvoja bývania	301
16.4.3	Hypotekárne úverovanie.....	302
17	SOCIÁLNY DIALÓG NA SLOVENSKU	303
17.1	Spoločenská zodpovednosť podnikov	306
17.2	Podniková sociálna politika.....	307
17.3	Územný sociálny dialóg	312
18	BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI	313
19	ZDRAVOTNÍCTVO	320
19.1	Typológia zdravotných systémov.....	321
19.2	Zdravie, jeho význam a miesto v spoločnosti.....	323
19.2.1	Ukazovatele zdravia	331
19.2.2	Zdravie v 21. storočí	333
19.2.3	Determinanty zdravia.....	334
19.3	Poskytovanie zdravotnej starostlivosti v štátoch Európskej únie.....	336
19.3.1	Liečebná starostlivosť.....	339
19.3.2	Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, zdravotnícki pracovníci a stavovské organizácie v zdravotníctve	344
19.3.3	Kvalita zdravotnej starostlivosti	348
19.3.4	Platobné metódy	350
19.4	Trh a zdravotníctvo.....	354
19.5	Zdravotné poistenie.....	357
19.5.1	Úhrada zdravotnej starostlivosti.....	359
19.5.2	Tendencie v zdravotnom poistení	360
19.5.3	Zdravotné poisťovne	362
19.6	Lieková politika	370
19.7	Sociálna a dlhodobá starostlivosť.....	373
PRÍLOHA	375
LITERATÚRA	377